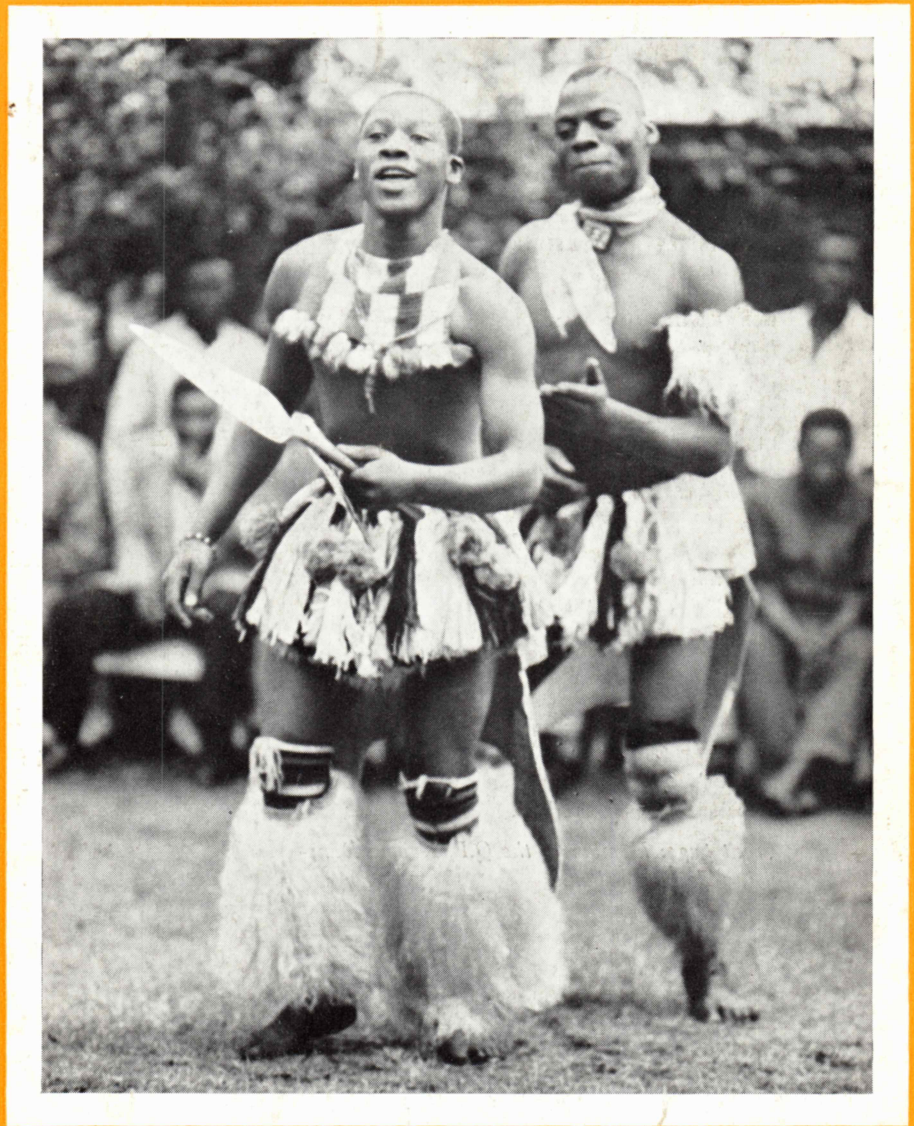

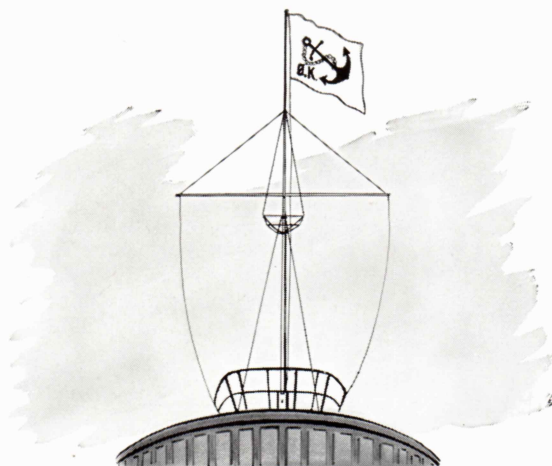
ØK

BLADET

ÅRGANG 5 · NUMMER 4 · AUGUST 1962

ØK - BLADET

Udgivet af

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
Holbergsgade 2, København

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

G. Holst

REDAKTIONSUDVALG:

J. L. Buch-Larsen

C. E. Olsen

E. Sivertsen

REDAKTIONENS ADRESSE:

ØK-Bladet, A/S Det Østasiatiske Kompagni, Sekretariatet,
Holbergsgade 2, København K

Husk at melde adresseforandring

TRYK:

Bogtrykkeriet Forum, København

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse

INDHOLD:

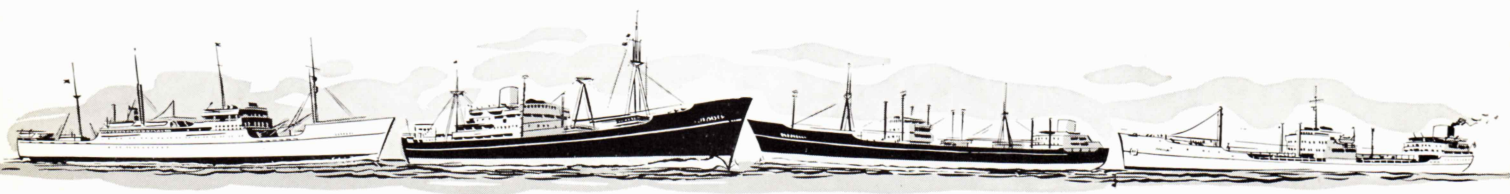
Forsidebillede: Medlemmer af Q.P. Ngoma
Dancing Team, Durban.

Front page: Member of the Q.P. Ngoma Danc-
ing Team, Durban.

Bagside: Hr. Teak kunne slet ikke lide svæve-
turen fra »Sinaloa« til lastbilen nede på
kajen.

Back page: Mr. Teak was not at all fond of
»the flight« from the »Sinaloa« to the lorry
on the quay.

Varde Staalværk	3
Burundi – ny selvstændig stat	7
Kongelige elefanter	8
Kompagni-nyt	9
Stenalderfundene ved River Kwai	12
Q.P. Ngoma Dancing Team	18
Nyt Selandia frimærke	18
Ø. K.'s splitflag	19
Mr. G. Swee Choo, Bangkok	20
Trykkerimaskiner i Østafrika	20
F. J. Elsner & Co., Innsbruck	20
Gled De?	21
Sporten	21

Støbning af stort gods.
*Pouring of heavy
castings.*

AKTIESELSKABET VARDE STAALVÆRK VARDE - DANMARK

Historie: Staalværket blev startet i slutningen af 1913 af fabrikant P. Bruun og hans sønner. Fabrikant Bruun var vardenser og havde først været rebslager, men senere startede og ejede han jerntrådsspinderiet, som er nabo til Staalværket. En af fabrikant Bruun's sønner havde studeret stålstøberi i Tyskland og var udset til at være leder af det nye stålværk, der var projekteret til at beskæftige ca. 35 mand til at begynde med.

Fabrikken blev færdigbygget i foråret 1914, og den bestod af støberihal og sideskibe, renseshus, maskinværksted, sandblandingsrum og kraftstation. Desuden rummede fabrikken et modelværksted og kamre til opbevaring af modeller.

Den smelteovn, man begyndte med, var en 3½ tons Siemens-Martin ovn.

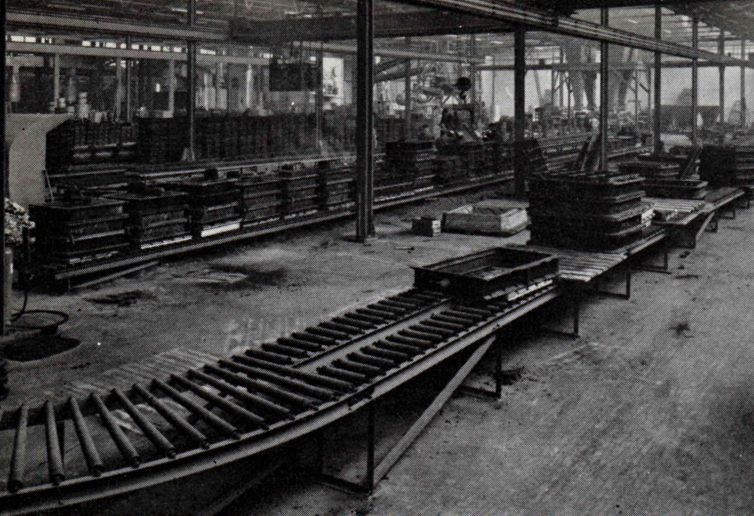
Ved krigens udbrud i august 1914 opstod der van-

skeligheder med forsyningen af kul og råmaterialer, og Staalværket måtte derfor standse sin produktion og lå derefter stille i næsten fire år.

I februar 1918 blev værket overtaget af Nakskov Skibsværft, der var i kraftig udvikling og gerne ville sikre sig, at såvel værftet som andre danske virksomheder kunne placere deres behov af stålstøbegods inden for landets grænser og derved kunne få leveret et materiale af anerkendt godhed, ensartet i kvalitet og indenfor rimelige leveringstider.

Blandt andre artikler havde Nakskov Skibsværft planlagt en produktion af elektriske skibsspil, som fremtidig skulle fabrikeres her i landet, således at Nakskov skulle sørge for den maskinelle del, medens firmaet Thomas B. Thrige i Odense lavede de elektriske dele.

Mekaniseret støberi. Rullebaner med formkasser.
Mechanized foundry. Rolling way with moulding boxes.

Den nye ejer gik straks i gang med forskellige nødvendige udvidelser og forbedringer, blandt andet blev der, for at sikre sig mod driftsstandsninger, når Siemens-Martin ovnen skulle repareres, indkøbt en kupolovn og en Bessemer-konverter, som kunne overtage smeltningen i sådanne perioder.

Den 29. juli 1918 blev den første charge smeltet i denne nye ovn.

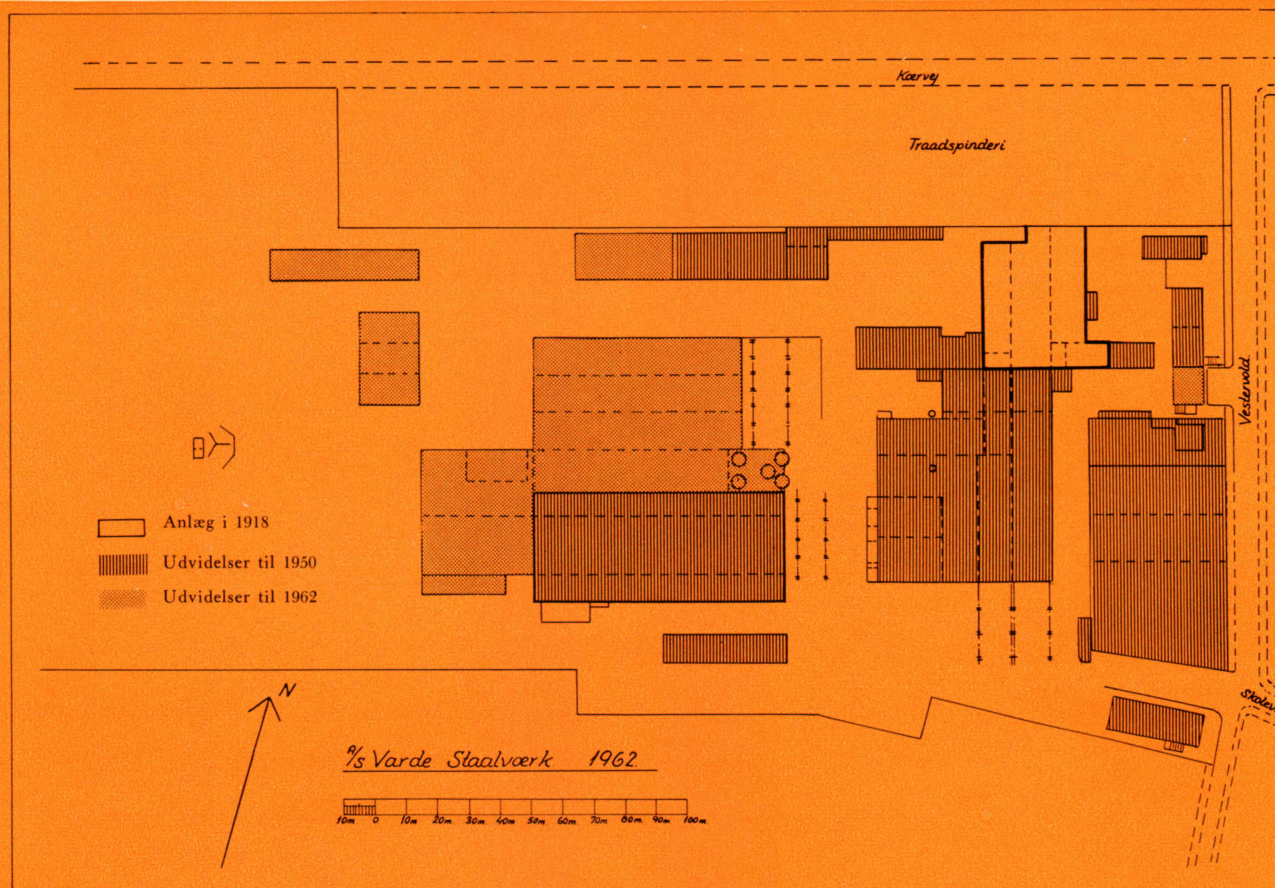
I 1920 var produktionen 880 tons ulegeret stålstøbegods, og der blev i dette år gennemsnitlig beskæftiget

10 værksteds- og kontorfunktionærer samt 56 arbejdere.

Ledelsen i Nakskov begyndte nu at undersøge muligheden for at omdanne Staalværket fra et datterselskab af Nakskov Skibsværft til et selvstændigt aktieselskab, og efter at forskellige muligheder var blevet undersøgt, blev A/S Varde Staalværk stiftet den 1. september 1921 med en aktiekapital på kr. 700.000 (der blev overtaget af A/S Det Østasiatiske Kompagni og F. L. Smidth & Co. A/S).

Selskabets værdier og aktiekapital: Nakskov Skibsværft overtog i februar 1918 bygninger og maskiner fra firmaet Bruun & Sønner for kr. 145.000. De udvidelser og forbedringer, som Nakskov Skibsværft foretog, medførte, at anlægget i slutningen af 1919 kunne vurderes til ca. kr. 410.000, men desuden havde de nye ejere bygget funktionær- og arbejderboliger til en værdi af kr. 110.000 og oparbejdet et betydeligt varelager.

Af vedføjede tegning fremgår i store træk den udvikling, der har fundet sted fra Staalværkets begyndelse til udgangen af 1961, og til finansiering af disse udvidelser og forbedringer er aktiekapitalen blevet udvidet tre gange, nemlig i 1946 med kr. 1.000.000, i 1954 med kr. 2.300.000 og i 1961 med kr. 2.000.000, således at den nu andrager kr. 6.000.000.

Produktion og stab:

	1920	1930	1939	1950	1961
	tons	tons	tons	tons	tons
Ulegeret stål	878	1360	1759	2252	3972
Legeret stål	0	383	969	1355	2524
Ialt	878	1743	2728	3607	6496
Antal funktionærer	10	12	24	53	98
Antal arbejdere	56	124	193	322	596

De to største danske aftagere har gennem alle årene været F. L. Smidth & Co. A/S og Nakskov Skibsværft, og medens der indtil sidste verdenskrigs udbrud ikke fandt nogen direkte eksport sted af betydning, har Staalværket siden 1950 arbejdet energisk på at sælge sin produktion til andre skandinaviske lande med det resultat, at ca. 18 % af produktionen i 1961 blev eksporteret, hovedsagelig til Sverige.

Produktionens udvikling: I Staalværkets første år blev der kun støbt ulegeret stål i stykker med en vægt op til et par tons, og godset blev kun leveret i råstøbt form. Efterhånden blev smelteovnenes kapacitet dog forøget. Der blev anskaffet endnu en Siemens-Martin ovn, og hver af de to Siemens-Martin ovne havde til sidst en kapacitet på ca. 12 tons flydende stål. Der arbejdedes dog kun med en ovn ad gangen. Den størst mulige stykvægt androg herefter ca. 6 tons. Ved disse udvidelser blev konverteranlægget overflødigt, og det blev senere nedrevet.

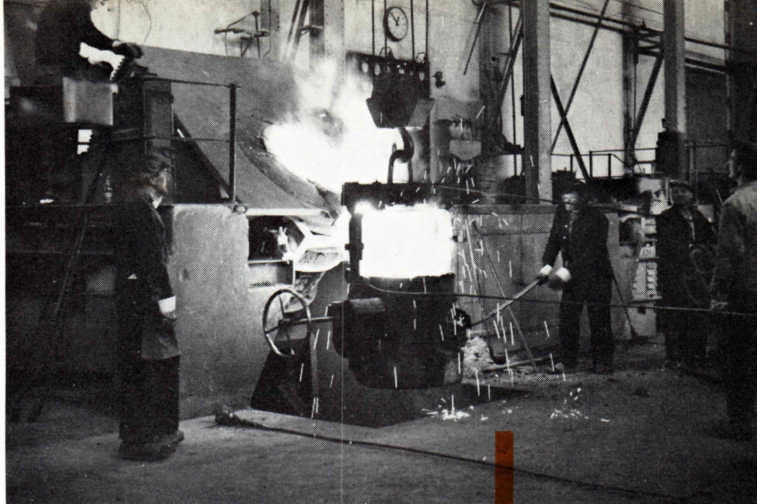
I slutningen af tyverne blev der optaget produktion af ildbestandigt stål med 25 % krom – benævnt VARDAN stål – og slidfast stål med 12–14 % mangan. Disse kvaliteter fremstilles stadig, men efter elektro-ovnenes anskaffelse er der åbnet mulighed for at smelte så at sige enhver ønskelig legering.

I 1939 blev der opført en ny bygning og installeret en elektrisk smelteovn med en kapacitet på 1 ton flydende stål, væsentligst beregnet på fremstilling af legeret stål og til brug for støbning af smågods.

Krigsårene 1940–45 stillede sig dog hindrende i vejen for udviklingen af det legerede stål på grund af mangelen på legeringsmaterialer, men den elektriske smelteovn gjorde dog god fyldest ved fremstilling af bl. a. ildbestandige »Herde« til gasgeneratorer o. l. med anvendelse af de legeringsmaterialer, der kunne fremkaffes.

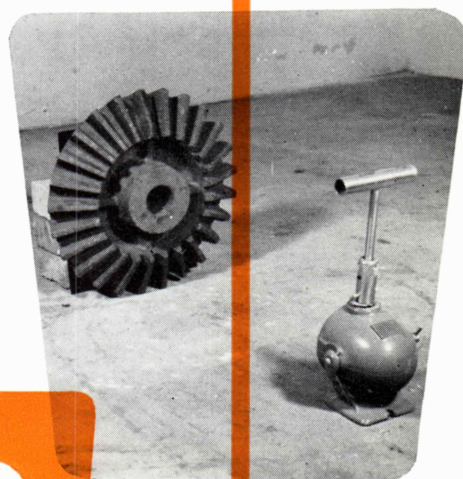
Efter krigens afslutning udvidede man produktionsområdet med en række legerede stål, og i årene 1955–58 blev der foretaget en gennemgribende ombygning af anlægget. For at kunne fremstille den bedste stål-kvalitet, bestemte man sig til at erstatte Siemens-Martin ovnene med elektriske lysbueovne.

Det gamle smelteri og støberi blev nedlagt, og den i 1939 opførte bygning blev væsentlig udvidet og kom

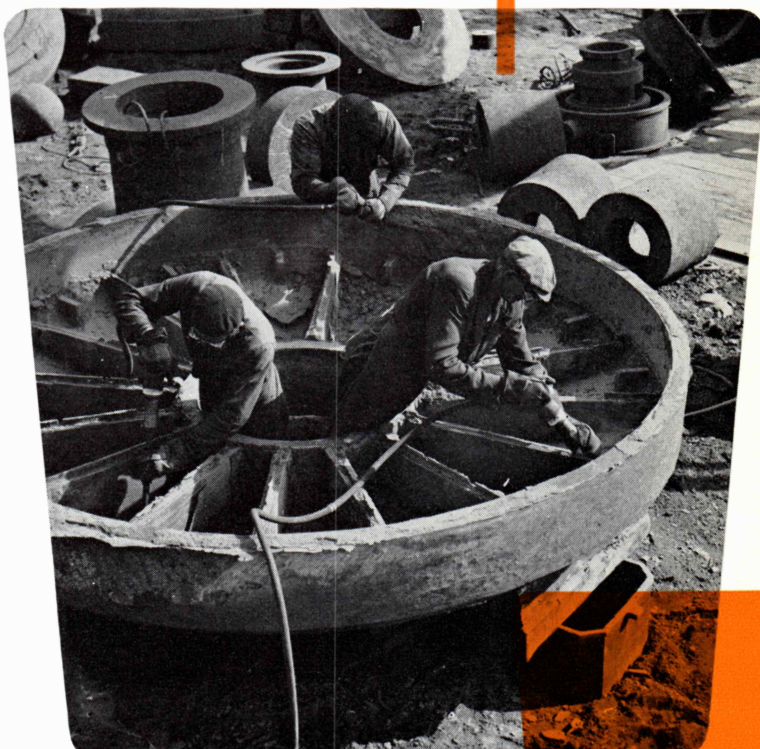

1 ton elektrisk smelteovn. 1 ton electric melting furnace.

Röntgenfotografering med kobolt-isotop. Gamma-radiography with cobalt-isotope.

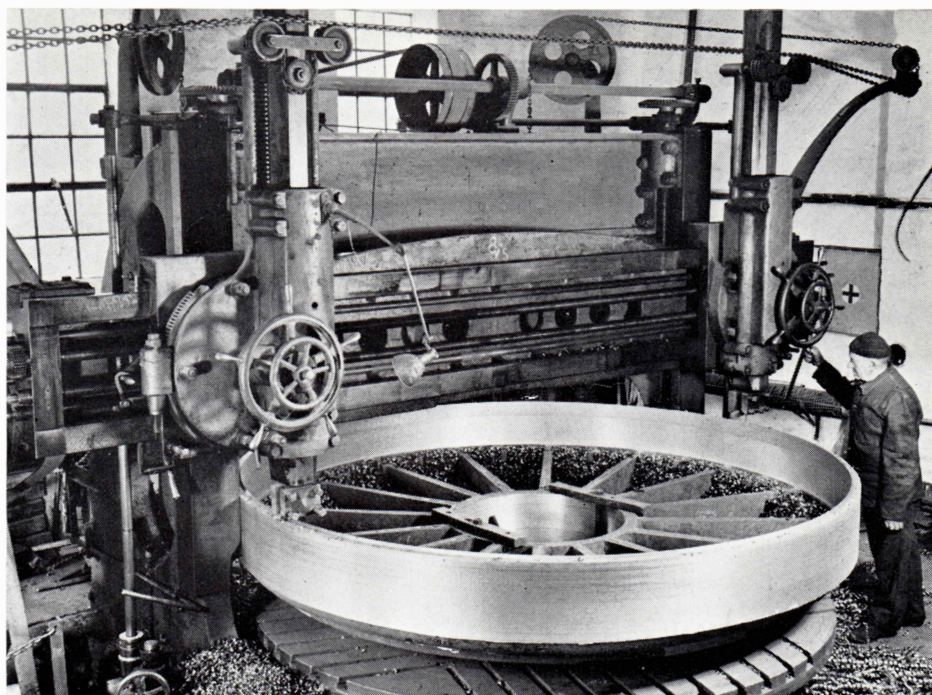
Rensning af støbegods med trykluft. Sand-removal from fresh castings with pneumatic handtools.

3.000 m/m boremølle til bearbejdning af store emner.
3.000 m/m boring mill for machining of large units.

herefter til at rumme hele støberiet. I denne bygning blev der opstillet en 10 tons og en 3 tons elektrisk lysbueovn foruden den allerede installerede elektriske smelteovn, ligesom der blev indrettet sandsiloer og mekaniseret sandblanderi og transport. Også opformning og støberi blev mekaniseret i så vid udstrækning som muligt. De gamle bygninger blev anvendt til en udvidelse af renseriet, som ligeledes blev moderniseret med gløde- og hærdeovne samt rensesmaskiner.

For at imødekomme kundernes ønsker måtte man efterhånden foretage delvis bearbejdning af godset, hvilket gjorde det nødvendigt at opbygge et maskinværksted, som nu udfører grovdrejning af en væsentlig del af godset og til en vis grad også udfører færdigbearbejdning.

Varde Staalværk er et typisk kundestøberi, der må kunne påtage sig de mest forskelligartede opgaver. Der støbes gods med stykvægte, der varierer fra ca. 1 kg til 11.000 kg; den månedlige produktion andrager ca. 20.000 stk., og modelkartoteket er nået til nr. 62649.

Blandt de mere hyppigt forekommende godstyper kan nævnes skibsgods såsom: Agterstævne, forstævne, skibsskruer, mastebeslag og spilgods samt stålstøbegods for cementmaskiner. Hertil kommer et antal forskellige dele til anvendelse blandt andet inden for maskinindustrien.

Foruden ulegeret stål fremstilles en lang række legerede stål med hver sine karakteristiske egenskaber for anvendelse i de efterhånden mange tilfælde, hvor der stilles specielle krav.

For højere mekaniske egenskaber anvendes krommolybdæn-stål. Et ildbestandigt stål kræver højt krom-

indhold. Rustfrie og syrefaste stål er legeret med krom og nikkel, og slidfaste stål indeholder 12–14 % mangan. Indenfor hvert af disse områder findes der yderligere variationer, således at produktionsprogrammet omfatter ialt ca. 30 forskellige stål kvaliteter.

Varde Staalværk er godkendt af klassifikationselskaberne: Lloyds Register of Shipping, Bureau Veritas, Norsk Veritas m. fl.

Kontrol: Som følge af det store antal kunder og den meget blandede produktion er det nødvendigt at foretage en meget nøje kontrol både med produktionen og med det færdige gods.

Stålet bliver under nedsmeltningen kontrolleret med løbende analyser, og temperaturen, der skal holdes meget nøje, måles før støbningen med termoelement. Et vigtigt område er kontrol med formsandet, til hvilket formål der er indrettet et sandlaboratorium. Den varmebehandling, der er afgørende for opnåelse af stålets bedste egenskaber, udføres i oliefyrede gløde- og hærdeovne, der styres af selvregistrerende termoelementer.

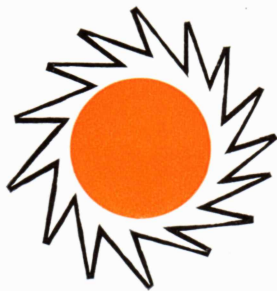
Endelig udføres for hver støbning komplet analyse af stålet og bestemmelse af dets mekaniske egenskaber.

Det færdige gods underkastes målkontrol og kan derudover undersøges for eventuelle fejl med metoder, der ikke påvirker godset.

For konstatering af indvendige fejl kan delene gennemlyses med radioaktive cobolt-cæsiumisotoper eller med røntgenstråler, ligesom ultralyd også kan anvendes til dette formål.

Til konstatering af overfladefejl findes simple magnetiske og kemiske metoder. *OH-HB.*

BURUNDI

NY SELV- STÆNDIG STAT

De to afrikanske områder Ruanda og Urundi, der efter Versailles-freden blev udskilt fra det tidligere Tysk Østafrika og gjort til folkeforbundsmandat under belgisk formynderskab, er efter en FN-beslutning blevet to selvstændige stater pr. 1. juli 1962 under navnene Rwanda og Burundi.

I Burundi, hvor vi har kontor i Usumbura, udsendte landets indenrigsminister i anledning af uafhængigheden en anmodning til private firmaer om at pynte deres bygninger efter bedste evne. I »OLD EAST« besluttede man at gå i spidsen med et kæmpefotografi af kong Mwami Mwamabutsa IV, og kontorets unge danskere udførte på kort tid et stort arbejde for at smykke Kompagniets facade.

Et medlem af staben, Torben Gregersfeldt, tog den 25. juni et billede af kongen, som han straks fremkaldte og to timer senere præsenterede til godkendelse. Med første fly gik negativet til København, hvor et atelier af det lille leica-negativ præsterede at fremstille en 2×3 m forstørrelse, der med fly nåede Usumburas lufthavn om aftenen den 30. juni.

Kartonplader og lim var næsten umulige at opdrive, men kl. 23 var det dog lykkedes at samle materialerne og få fat i en afrikansk snedker. Ved fælles hjælp blev kongebilledet sat på en stor ramme, og kl. 8 om morgenen på uafhængighedsdagen blev fotografiet placeret på kontorbygningens facade under Dannebrog og landets nye flag.

Det var det største fotografi, befolkningen endnu havde set, og det blev i byen anset for den bedste dekoration som også høstede anerkendelse fra kong Mwami Mwamabutsa og landets nye ministre.

Burundi – a New Independent State

The two African territories Ruanda and Urundi, which according to the Treaty of Versailles were separated from the former German East Africa and mandated to The League of Nations under Belgian regency, have according to a UN resolution become two independent states on 1st July, 1962 under the names of Rwanda and Burundi.

In Burundi, where we have an office in Usumbura, the Minister of the Interior sent a request to private firms to decorate their buildings as they best could on the occasion of independence. »OLD EAST« decided to take the lead by having made a gigantic photo of King Mwami Mwamabutsa IV, and the young Danes of the office did a tremendous work in a very short time to decorate the front of the office building.

Mr. Torben Gregersfeldt, a member of the staff, took a photo of the King on 25th June which he immediately developed and two hours later showed to the King for his approval. The negative was sent by air to Copenhagen where a photo studio of the small leica-negative procured an enlargement in size 2×3 m which was dispatched by air and reached the airport in Usumbura in the evening of 30th June.

Cardboard and glue were nearly impossible to get hold of, but by 11 p. m. the materials had been collected and the staff had succeeded in getting hold of an African joiner. By united efforts the picture of the King was then fastened onto a big frame and at 8 o'clock in the morning on the Day of Independence the photo was placed at the front of the office building under the Danish flag and the new flag of the state of Burundi.

It was the largest photo the inhabitants of Usumbura had ever seen, and in the town it was considered to be the best decoration, which also gained praise from King Mwami Mwamabutsa and the new Ministers of the country.

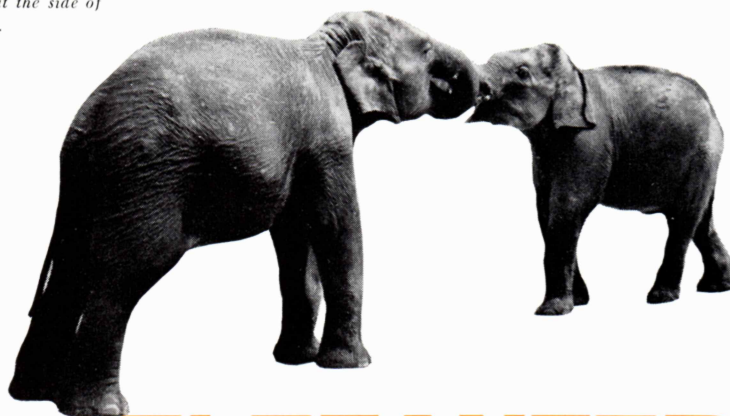

BABY ELEPHANT "PLAISAK"
 PRESENTED TO THEIR MAJESTIES
 THE KING AND QUEEN OF DENMARK
 BY THE FOREST INDUSTRY ORGANIZATION
 OF THAILAND
 FOR SHIPMENT BY
 M.S. "SINALOA"
 OF THE EAST ASIATIC CO., LTD.
 TO COPENHAGEN - DENMARK

Hr. Teak's »adresse-seddel« på siden af båsen.
Mr. Teak's »address label« at the side of the box.

KONGELIGE

ELEFANTER

Den 22. juni 1962 ankom M/S »Sinaloa« til Københavns Frihavn med »kongelige gæster« om bord. Det var de to baby-elfanter, som det thailandske skovbrugsdepartement havde skænket det danske kongepar under statsbesøget i Thailand i januar måned. Elefanterne stod i hver sin træbås på dækket og var i fin form. De havde på turen en enkelt gang haft tilløb til søsyge, men så fik de simpelthen nogle søsygetabletter, stukket ind i en skive ananas.

Der var mødt mange mennesker op for at få et glimt af de kongelige elefanter såvel om bord som nede på kajen, og både hr. Teak og frøken Yang syntes at nyde at være genstand for den megen opmærksomhed.

Ved 10-tiden stod kranen parat, og nogle stærke stål-wirer blev slået om båsene, og så blev elefanterne forsigtigt løftet op fra dækket og hang et øjeblik efter og svævede mellem himmel og jord. Det skal dog i sandhedens interesse siges, at denne lufttur huede dem ikke.

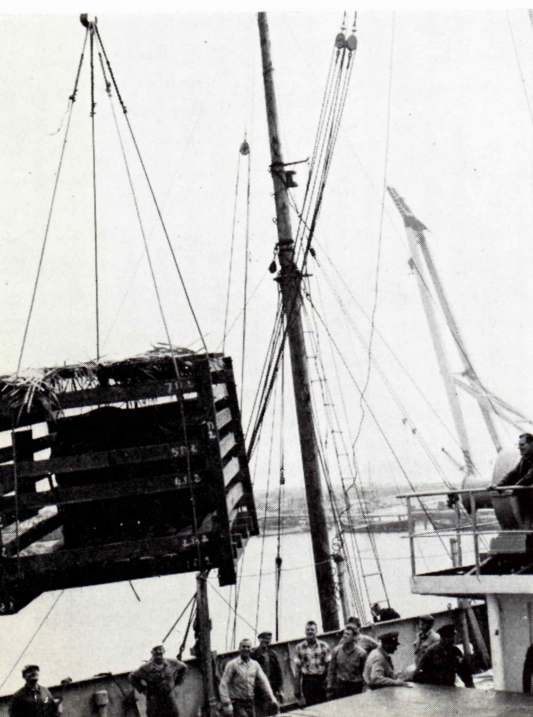
Båsene blev lempeligt sat ned på to store lastbiler,

og så gik turen gennem de travle gader under stor opmærksomhed fra københavnere og de mange turister.

I Zoologisk Have var en stor venlig indhegning med tilhørende hus gjort klar til de prominente gæster, og »Sinaloa«s bådsmænd, Christian Jørgensen, som på hele turen havde taget sig af elefanterne, som var det hans egne børn, stod parat her. Han kælede for dem, indtil tremmerne fra båsen var fjernet, og da elefanterne hørte hans kendte stemme, lod de sig stille og roligt føre ind i indhegningen.

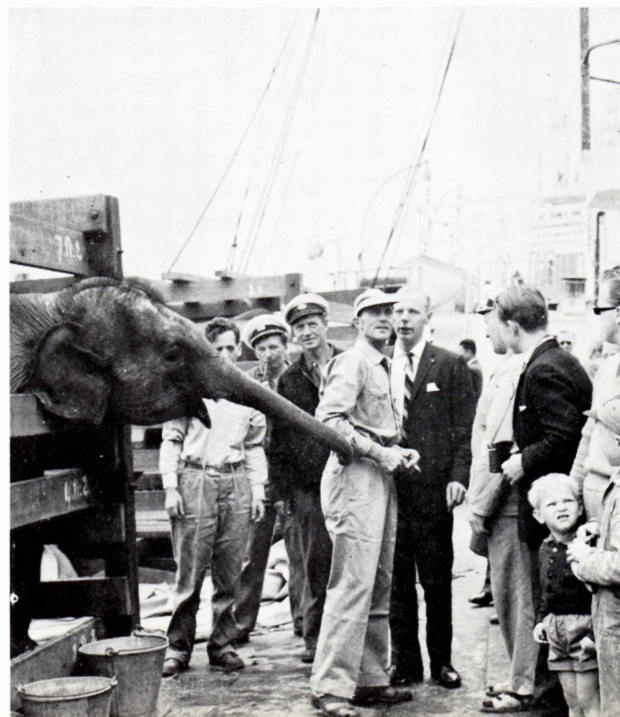
For første gang siden afrejsen fra Bangkok kom de to elefanter i berøring med hinanden, og gensynsglæden var stor. De flettede snabler, som om de skulle posere som reklamer for Carlsbergs »elefant-øl«. Lidt efter begyndte de med snablerne at dænge sig til med grus og støv – de følte sig hjemme.

De er faldet godt til i Zoo og hører allerede til de mest populære blandt havens dyr, og ikke mindst hos børnene gør de stor lykke.

Hr. Teak forlader M/S »Sinaloa« ad luftvejen.
Mr. Teak leaves the M/S »Sinaloa« by air.

Hr. Teak følte sig altid fristet af bådsmænd Chr. Jørgensens lommer.
Mr. Teak always felt tempted by the pockets of Mr. Chr. Jørgensen, the boatswain of the »Sinaloa«.

Royal Elephants

On June 22nd, the M/S »Sinaloa« arrived at the Copenhagen Free Port with »Royal« guests on board – the two baby elephants which were presented by the Thai Forest Industry Organization to Their Majesties the Danish King and Queen during their state visit to Thailand in January.

The elephants were each standing in a wooden box on deck and were both in fine shape. Only once during the voyage had they shown signs of seasickness, but then they were simply given some seasickness tablets in a slice of pineapple.

Many people had gathered to catch a glimpse of the »Royal« elephants both on board and on the quay, and Mr. Teak and Miss Yang seemed to enjoy receiving so much attention.

About 10 o'clock the crane was ready, and strong steel wires were fastened around the boxes. The elephants were lifted gently from the deck, and one moment later they were hovering between heaven and earth. In fairness it must be added that they did not like the flight.

The boxes were cautiously lowered onto two big lorries that took the elephants through the busy streets of Copenhagen under marked attention from the Copenhageners and the many tourists.

In the Zoo, where a large enclosure and house were prepared for the prominent guests, the boxes were taken off the lorries, and Mr. Christian Jørgensen, the boatswain of the M/S »Sinaloa«, stood ready to receive the animals, and as soon as they saw him and heard his well-known voice they were easily led into the enclosure by him.

For the first time since the departure from Bangkok the two elephants were in touch with each other, and the joy at meeting was great. They caressed each other and interlaced their trunks, but soon they began to shower themselves with sand and dust – they felt at home.

They have settled down very well in the Zoo and already belong to the most popular animals there, and not least with the children they are a great success.

KOMPAGNI - nyt COMPANY - NEWS

Der har været afholdt kontrolrådsmøde i Nordic Tankships I/S (partnership) den 26. 4. 1962, hvor interessentskabets regnskab for 1961 blev godkendt af deltagerne.

Nordic Tankships I/S (partnership) held its Board of Control meeting on the 26th April 1962. The accounts for 1961 were adopted unanimously.

Den 1. juni 1962 afholdtes generalforsamling i Det Østasiatiske Kompagni's Holding Aktieselskab, som udbetaler en dividende på 15 % for det afsluttede regnskabsår 1961/62.

The East Asiatic Company's Holding Company Ltd. held its general meeting on June 1st, 1962, and it was decided to pay a 15 % dividend for the financial year 1961/62.

Direktør S. Storm-Jørgensen afrejste den 2. 6. 1962 med fly til Bangkok og returnerede til København den 9. 6. 1962.

Mr. S. Storm-Jørgensen left on June 2nd, 1962, for Bangkok and returned to Copenhagen one week later.

Prins Axel og direktør Mogens Pagh afrejste mandag den 25. juni til London for dér den følgende dag at deltage i generalforsamlingen i United Baltic Corporation Ltd. Hjemrejse til København den 27. juni.

On 25th June, 1962, H. R. H. Prince Axel and Mr. Mogens Pagh left by air for London where they participated in the general meeting of the United Baltic Corporation Ltd. the following day. The two gentlemen returned to Copenhagen on the 27th June.

Underdirektør G. Halling-Andersen har været på forretningsbesøg ved Buenos Aires kontoret 14 dage i juni måned.

During the month of June Mr. G. Halling-Andersen has been on a fortnight's business tour to Buenos Aires.

Underdirektør T. W. Schmith er på generalforsamlingen i A/S DUMEX, København, der afholdtes den 20. 6. 1962, blevet valgt til medlem af selskabets bestyrelse.

At the general meeting of the DUMEX LTD., Copenhagen, which was held on the 20th June, 1962, Mr. T. W. Schmith was elected a member of the Board of that Company.

Solgt til ophugning:
M/S »Erria« til Sangyo Shinko K. K., Osaka. Leveret i Japan 25. 5. 1962.
M/S »India« til Peninsula Shipbreaking Enterprises Ltd., Kowloon, Hongkong. Leveret i Hongkong medio juli 1962.

*Sold to Shipbreakers:
M/S »Erria« to Sangyo Shinko K. K., Osaka. Delivered in Japan on the 25th May, 1962.
M/S »India« to Peninsula Shipbreaking Enterprises Ltd., Kowloon, Hongkong. Delivered in Hongkong in the middle of July, 1962.*

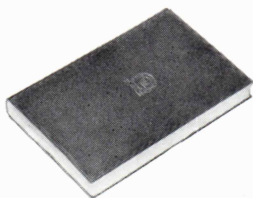

Rebildfestens hovedtaler, tidligere vicepræsident Richard Nixon, sammen med udenrigsminister Jens Otto Krag ved indgangen til Ø. K.'s hovedkontor.

Mr. Richard Nixon, former vice-president of the USA, together with Mr. Jens Otto Krag, the Danish Minister of Foreign Affairs, in front of the entrance to the E. A. C. Head Office.

Mandag den 2. Juli 1962 havde Kompagniets direktion inviteret Rebildfestens hovedtaler, den tidligere amerikanske vicepræsident Richard Nixon, til en lunch på hovedkontoret. Til stede var foruden udenrigsminister Jens Otto Krag, den amerikanske og den danske ambassadør samt medlemmer af Rebildkomiteen.

On Monday, 2nd July, 1962, our managing directors had invited Mr. Richard Nixon, former Vice-President of the U. S. A. to a luncheon at the Head Office. Present were also Mr. Jens Otto Krag, the Danish Minister of Foreign Affairs, the American and the Danish Ambassadors, and members of the Rebild-Committee.

Gæstebogen

The guest book

R. de Schiètere, Director, Crédit Lyonnais, Paris.

James Watts, Vice President, Chase Manhattan Bank, New York.

C. Austin, Manager, Quality Products, Durban.

Harald Morony, Regional Manager, Barclay's Bank, Durban.

Colonel Hla Han, Minister for Education & Health, Burma.

U Po Thon, Director of Studies, Defence Service Academy, Maymyo.

Colonel Tin Soe, Director of Electrical & Mechanical Engineers, Burma.

Lt. Col. Maung Lwin, Additional Secretary, Ministry of Education & Health, Burma.

U Khin Aung Kyi, B. I. T., Rangoon.

Major San Myint, Directorate of Education and Psychological Warfare, Burma.

U Khin Maung Pyu, Managing Director, Burma Asiatic Company, Rangoon.

Major Aung Gyi, O. S. D. (1), Ministry of Education & Health, Burma.

U Soe Maung, Principal, Insein Technical Institute, Burma.

U Yon Mo, Rector, B. I. T. (tidl. Commissioner of Railways), Rangoon.

Captain Ko Ko Oyi, Base Military Hospital, Mingaladon (Eye Specialist Army Hospitals), Burma.

T. Wegener-Clausen, Chargé d'Affaires, Danske Gesandtskab, Wellington, New Zealand.

William Thorley, Australian Government, Public Service Board, Canberra.

Charles L. Waterman, Australiens konsul i København.

Lord Simon (Viscount), Chairman, Port of London Authority.

Sir John Tait, Member, Port of London Authority.

H. G. Sorrell, Member, Port of London Authority.

H. M. Gordon Clark, Member, Port of London Authority.

Sir Ralph Metcalfe, Member, Port of London Authority.

T. O'Leary, Member, Port of London Authority.

Sir Leslie Ford, General Manager, Port of London Authority.

Dudley Perkins, Deputy General Manager, Port of London Authority.

G. A. Wilson, Chief Engineer, Port of London Authority.

E. W. King, Chief Information Officer, Port of London Authority.

Donald A. Ireton, President, Kennedy Bay Timber Co., North Borneo.

Weldon B. Gibson, Dr. Vice President, Stanford Research Institute, California.

I. E. A. Grant-Smith, Comm. Secr. South African Legation, Stockholm.

N. K. Petigara, Board Member, E. A. C. (India) Private, Ltd., Bombay.

The Hon. Clive P. Stoneham, M. P. (leader of opposition) Victoria, Australia.

C. C. Longstaff, U. K. Director, Blundell, Permaglaze Ltd.

Alan F. Bacon, U. K. Director, Blundell Permaglaze Ltd.

George S. Moore, President, First National City Bank of N. Y.

I. Witiger, Managing Director, Smith & Nephew, London.

S. Petersen, direktør, C. Schous Fabriker A/S.

E. Schou, direktør, C. Schous Fabriker, A/S.

H. S. H. Prince Gustavus Chakrabandh, Thailands ambassadør i Danmark.

Bhong T. Thongchua, 1st Secretary, Thailands ambassade.

Jens Otto Krag, udenrigsminister.

Richard Nixon, fhv. Vice-President, U. S. A.

Robert L. Minckler, Vice President, California Institute of Technology.

Tom Knudsen, Chairman, Knudsen Creamery Co. of California.

Frode Schön, Dansk generalkonsul, San Francisco.

John Jørgensen, medlem af Rebildkomiteen.

Charles Hansen, medlem af Rebildkomiteen.

Personale-nyt

Staff-News

Udnævnelser

Appointments

Overstyrmand Erling Krarup, fungerende skibsfører M/S »Malaya«, pr. 16. 5. 1962.

Maskinmester Helge Robert Petersen, tiltrådt tjeneste i S/T »Nordic Heron« som maskinchef pr. 21. 5. 1962.

Fuldmagt

Power of Attorney

Der er udstedt fællesfuldmagt til Tom Gade-Gerst, Buenos Aires.

Filialbestyrer Gorm Larsen, Los Angeles, har været på forretningsbesøg i København i forbindelse med opførelsen af en ny skinkefabrik i New Orleans.

Reservedelsspecialist Svend Erik Mortensen udsendes til Phnom-Penh i stedet for som tidligere nævnt til Singapore.

Forflytninger til hovedkontoret

Transfers to H. O.

Per Høybye Henriksen, Haadyai, til Bogholderiet.

Filialbestyrer C. A. Glavind, Lagos, til Eksportafdelingen.

Knud Jensen, Rangoon, efter endt hjemmeferie. Afdeling kendes endnu ikke.

Bent Weichel, Tokio, til Importafdelingen.

Filialforflytninger

Transfers

Leif Schaumann, Djakarta, til New York.

J. Sandberg Eriksen, Ghana, afløser R. Ditlefsen, Freetown, under dennes hjemmeferie.

Carl-Johan Karlsson, Lagos, til Nairobi.

Flemming Sommer, Madras, til New Delhi.

Kaj Asger Nielsen, Mombasa, til Lagos.

Filialbestyrer Ejvind Ellekjær, Penang, overtager efter endt hjemmeferie ledelsen af Kompagniets organisation i Nigeria.

P. H. Johansen, Porto Alegre, til Sao Paulo efter endt hjemmeferie.

J. Chr. Løbner, Porto Alegre, til Recife som filialbestyrer.

Filialbestyrer J. Haxthausen, Recife, til Porto Alegre som filialbestyrer.

Leif Møller, Sao Paulo, til Rio for at afløse John Sørensen under dennes hjemmeferie.

Filialbestyrer P. W. Steven, Usumbura, forflyttes ikke til hovedkontoret, som nævnt i sidste nummer, men overtager efter endt hjemmeferie ledelsen af Hongkong kontoret.

Filialbestyrer Henry Christensen, Cali, Poul Nielsen, Genua, skovfoged Eduard Madsen, maskinmester Erik Nicolaisen, reservedelsspecialist Lindy Nielsen, skovfoged Helge Sørensen, Ghana, Erik A. Svendsen, New Delhi, Ejler Buchwald Christiansen, Singapore, er udtrådt af Kompagniets tjeneste.

Mærkedage

Red letter days

25 års jubilæum

Filialbestyrer Palle Buchwald, Bombay, 1. 10. 1962.

Filialbestyrer
Palle Buchwald

Runde fødselsdage

80 år

Pens. hovmester Chr. Gaihede, 20. 9. 1962.

70 år

Pens. prokurist Hans Egede Nielsen, 22. 8. 1962.

Pens. kontorchef Axel Holm, 24. 8. 1962.

65 år

Kontorbud Georg Hansen, 27. 8. 1962.

Pens. forstkandidat Poul Fogh, 28. 8. 1962.

Pens. kaptajn V. Lynge Petersen, 7. 9. 1962.

Kontorchef Holger Dibbern, Afregningsafd., 10. 9. 1962.

Direktør Edvard Strandberg, 8. 10. 1962.

60 år

Maskinchef Sv. Aa. Andersen, 16. 8. 1962.

Tømrer F. Petersen, Tømrerværkst., Orientpl., 21. 8. 1962.

Maskinchef E. W. Foersom, 18. 9. 1962.

Maskinchef J. Chr. Olsson, 2. 10. 1962.

50 år

Direktionschauffør Robert Wenning, 17. 8. 1962.

Filialbestyrer K. W. Knudsen, Mombasa, 3. 9. 1962.

Kaptajn E. H. Boye, 28. 9. 1962.

Fuldmægtig C. Schönheyder, Passager Afd., 4. 10. 1962.

Styrmænd Helge Andersen, Forhyringskont., 14. 10. 1962.

Ankomsten på hjemmeferie

On Home Leave

Gunnar Jensen, sub-manager H. F. Langfeldt, P. Olsbro, Torben Poulsen, S. Ronak, V. Sønniksen, Bangkok, Robby Ditlefsen, Freetown, Jørgen H. D. Andersen, filialbestyrer Ole Andreasen, Helge Frederiksen, Bent Jacobsen, Jørgen S. Nielsen, Ghana, P. E. Glahnson-Petersen, Ibadan, Jørgen Henry Christensen, Kano, cand. pharm. B. Ishøj, Kuala Lumpur, filialbestyrer C. Glavind, Lagos, E. Blach Andersen, J. Jepsen Hansen, Søren Vilh. Møller, Mombasa, filialbestyrer E. Ellekjær, Penang, Knud Jensen, filialbestyrer E. Aagaard Rasmussen, Rangoon, filialbestyrer John Sørensen, Rio, Holger Castenskiold, J. Reinholdt Nielsen, Singapore, Bent Weichel, Tokio, Børge

Olsen, filialbestyrer P. W. Steven, Usumbura, Bent Irmischer, Vancouver.

Udsendelse til filialtjeneste

Service Abroad

Jørgen Hansen, Bogholderiet, til Mombasa,

Svend Mathiesen, Bogholderiet, til Los Angeles.

Peter Molbech, Bogholderiet, (tidl. Usumbura) til Sao Paulo.

Knud Schultz Jensen, Eksportafdelingen, træningsophold hos firma F. J. Elsner & Co., Innsbruck, i ca. 6 måneder.

Ib Frede Albertsen, Importafdelingen, til New York.

Jan Holmegaard Laursen, Importafdelingen, til Sao Paulo.

Dødsfald

Obituary

Ingeniør Axel Børge Lützen er afgået ved døden den 29. maj. Ingeniør Lützen gjorde tjeneste i Eksportafdelingen på hovedkontoret, indtil han på grund af svigtende helbred trak sig tilbage fra aktiv tjeneste i Kompagniet ved udgangen af 1961. Ingeniør Lützen blev 55 år.

Kontorchef Johannes Happe er pludselig afgået ved døden den 4. juni i en alder af 62 år. Johannes Happe blev ansat i Kompagniet i 1920 og blev efter 36 års tjeneste i Sydafrika i 1957 forflyttet til hovedkontorets Træafdeling.

Jørgen Bredahl Jørgensen, Nairobi, der var på hjemmeferie i Danmark fra den 30. april d. å., er den 9. juni omkommet ved en trafikulykke ved Rendsborg. Jørgen Bredahl Jørgensen var ugift.

Pensioneret maskinchef Hans L. Bang er den 25. 6. 1962 afgået ved døden. Maskinchef Bang blev 85 år.

Mr. Kosit Vejjajiva, Kompagniets riscompradore i Bangkok, er den 21. maj 1962 afgået ved døden. Mr. Kosit Vejjajiva, der havde tjent i Kompagniet i næsten 47 år, blev 64 år. Han begyndte ved Bangkok kontoret den 12. 8. 1915 og arbejdede sig op til compradore. Den 12. 8. 1945 fik han tildelt Kompagniets 30-års medalje for god og tro tjeneste. Under det danske kongepars besøg i Bangkok i januar 1962 blev Mr. Kosit Vejjajiva benådet med Den kgl. Belønningsmedalje.

stenalderfundene ved

RIVER KWAI

Magister Per Sørensen, den danske arkæolog, der som medlem af den thai/danske ekspedition ledede udgravningsarbejdet i Ban Kao ved River Kwai, beretter om rejsen til den lille by og om de interessante fund, som er blevet bragt for dagens lys.

Man kan køre med bus eller bil til Kanchanaburi og tage toget eller en speedbåd derfra til Ban Kao. Men man kan også køre med toget hele vejen fra Dhonburi station. Det forudsætter dog, at man er morgenmand, for toget afgår allerede klokken 6.30 om morgenen. Men det er værd at prøve. Det er unødvendigt at proviantere, for hver gang toget standser, sælges alskens lækkerier. På en station er der endog regulær spisepause. I Kanchanaburi er der god tid til at gå hen og se på den smukt anlagte krigsfangekirkegård. På stationen står der endnu tre af de lokomotiver, som japanerne brugte på linjen under krigen. Det ene af dem har påmalet navnet Peter. Fem minutter efter togets afgang passeres broen over Kwae Yai, og en time senere er man i Ban Kao, ved River Kwai. Klokken er 1 om eftermiddagen. Middagsheden har sat ind.

På stationen har folk allerede siddet længe og sludret sammen i smågrupper, hvor der er skygge. Nogle har været der siden i morges, da toget passerede nordfra. Landsbyens huse, eller rettere nogle af dem, ligger pænt på en lige række i agtværdig afstand fra jernbanelinjen. Et af dem er restaurant. Herfra kan man dejligt overskue hele sceneriet omkring togets ankomst. Stationsforstanderen kommer ud på perronen med sine

grønne og røde flag rullet pænt sammen. Så kan det ikke vare længe, før toget kommer. De nærmest boende kommer sidst frem. Det er dog det samme overalt. Toget ruller ind. Kvinderne strømmer sammen om de to vogne med »rolling market«. Et par hunde kommer op at slås under toget. Iskaffe i brugte konservesdåser sælges i stor mængde, for det er varmt nu. Et stød i fløjten, toget kører videre, varer bæres bort, stationsforstanderen lukker skodderne, langsomt falder der atter ro over stationen. Hver dag det samme. Man skulle næsten tro, at sådan har det været fra tidernes morgen. Og hvem ved?

Det er i hvert fald givet, at mennesker har boet i Ban Kao i årtusinder. F. eks. var det lige i nærheden af denne landsby, at den hollandske arkæolog dr. van Heekeren fandt nogle primitive stenredskaber, da han som krigsfange under 2. verdenskrig var med til at bygge jernbanen. En ung amerikansk arkæolog gjorde yderligere fund i Ban Kao i 1956, og i 1960 kom den thai/danske arkæologiske ekspedition også til stedet. Herom er allerede fortalt i ØK-bladet nr. 4, august 1961.

Under ekspeditionens anden og afsluttende kampagne i 1961-62 fortsattes og udvidedes de under forekspeditionen påbegyndte gravninger på lokaliteten Bang Site. Desuden foretoges prøvegravninger på to andre pladser, hvor overfladefund antydede samme kultur, som på Bang Site.

I de fem måneder, det hele varede, var daglig indtil

Gravning på Bang Site i Ban Kao. Profilbænkene mellem de nærmest liggende felter er fjernet, og de øvrige bænke vil ligeledes blive fjernet, efterhånden som udgravningerne skrider frem. I baggrunden arbejds-skuret og vaskepladsen og til højre en søgegrøft fra hovedudgravningen over dalbunden til bænken overfor for at finde pladsens afgrænsning mod Hoi Maeng Rak, en biflod til River Kwai.

The excavations at Bang Site at Ban Kao. The profile banks between the nearest sections have been dug away, and the other profile banks will also be removed as the excavations proceed. In the background the working-shed and the washing-ground. To the right a trial-trench from the main excavation across the bottom of the valley to the parapet opposite to ascertain the boundary of the excavation ground towards the Hoi Maeng Rak, a tributary of the Kwai River.

60 lokalt hyrede arbejdere beskæftiget. Studenter var til træning, nogle en måned ad gangen, andre i 14 dage, ialt ca. 40. To »officials« fra Fine Arts Department deltog hele tiden. Det danske hold udgjordes af min kone, stud. mag. Mette Sørensen og underskrevne. Vi boede i en dejlig lejr, opført på skrænten overfor den berømte flod, kun få minutters gang fra gravningen. Den tjente også som overnatningssted for ekspeditionens øvrige medlemmer, når de var på rejse op og ned ad floden, ligesom mange gæster fandt husly.

Hovedundersøgelsen i Ban Kao var som allerede nævnt gravningen på bopladsen Bang Site. Et samlet område på ca. 400 m² blev undersøgt. Det opdeltes i felter på 4 × 4 m², adskilt af 1 m brede jordbænke. Inden for hvert felt gravedes i lag af 15 cm tykkelse. Hvad der blev fundet i hvert lag, blev lagt i kurve, hvortil blev fæstnet en mærkeseddel påført alle nødvendige oplysninger. Når kurven var fuld eller laget afsluttet, blev den bragt til vaskepladsen, hvor alle fund rensedes, og om nødvendigt konserveredes; dernæst blev de skilt ud i forskellige grupper, optalt og pakket. Intet blev kasseret, så det blev til ganske betragtelige tal, før vi var færdige og kunne sende det til Bangkok i to godsvogne, med senere afskibning til Danmark for øje. Et par tal kan illustrere fundmængden, f. eks. lerkarskår: 676.931 stykker, 1.045 slebne stenøkser eller brudstykker deraf, 126 brudstykker af armringe, 366 redskaber lavet af dyreknogler o. s. v., ialt omkring en million stykker. Hertil kommer, at vi

også i år fandt en hel del begravelser i bopladslaget. Det vil føre for vidt at komme ind på hver enkelt begravelse her, men så meget kan dog siges, at både unge og ældre, mænd og kvinder, var repræsenteret. De lå i udstrakt rygleje, men iøvrigt i alle mulige kompasretninger. Nogle havde en mængde gravgods, andre intet eller kun lidt. Gravgodset bestod i de fleste tilfælde af lerkar og slebne økser, men i glimt fik vi også indtryk af velstand. En kvinde havde således om halsen en pragtfuld dobbelt kæde af bittesmå skiveformede perler, udkåret af muslingeskal, fortil afsluttet af to store cylindriske stenperler, en anden en gennemboret skal af saltvandmusling på brystet. Nogen forbindelse med havet må således have bestået – eller er befolkningen kommet sejlene? En thailandsk professor i anatomi deltog frivilligt i undersøgelsen af skeletterne. Han mente at kunne konstatere, at en ældre kvinde havde lidt af en form for gift, som havde forårsaget nogle ændringer i hendes ryghvirvler. En ung mand var blevet dræbt. I hjerteregionen fandt vi en knækket pilespids af ben. Bagenden af pilen, der var forsynet med modhager, hang fast mellem hans ribben. Næsten hver eneste begravelse havde et eller andet at fortælle.

Hvad kan vi iøvrigt lære af de mange fund? Ja, på dette punkt skal arbejdet i de videnskabelige institutioner først til at begynde nu, men en hel del kan dog siges allerede på indeværende tidspunkt. Der er således ikke tvivl om, at de fundne skeletter er typisk mongoloide, men det bliver antropologernes arbejde at

På stationen i Ban Kao venter landsbyens beboere på toget med »det rullende marked«.

Villagers from Ban Kao awaiting the train with »the rolling market«.

Efter vaskning sorteres fundene ud i forskellige grupper, optælles, registreres og pakkes.

After washing, the finds are sorted out into different groups, counted, registered, and packed.

finde ud af, hvilken stamme de har hørt til, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. Botanikerne kan forhåbentlig på grundlag af jordprøver og indholdet af jord fra lerkarrene i gravene fortælle os, hvad befolkningen levede af, og om de f. eks. dyrkede ris eller hirse. Zoologerne går i gang med at bestemme de mange dyreknogeter. Vi ved allerede, at der er mange fiskeben, skjolde af skildpadder og knogler af hjorte og okser i materialet, så der er nok ingen tvivl om, at befolkningen i nogen udstrækning har drevet jagt og fiskeri. Det bliver imidlertid mere interessant at se, om nogle af de fundne knogler skulle repræsentere husdyr, så vi kan få at vide, om beboerne har været kvægavlere, agerbrugere, begge eller ingen af delene. De fundne lerkarskår vidner om, at fabrikationen af keramik har stået på et meget højt niveau. Mange kar er drejet. Karrenes form er ualmindelig skøn, og de er smagfuldt dekorerede med forskellige mønstre. Lignende keramik er fundet i Kina og i Nordmalaja. Når kronologien engang er blevet færdigt udarbejdet, vil det rimeligvis understøtte en teori om folkebevægelser fra nord mod syd, den nuværende befolkning i Thailand kom jo også nordfra. Er det mon de første thailændere, vi har fundet? De slebne stenøkser er ikke noget særligt. De kendes i bedre udformning andet steds fra i Sydøstasien, men det kan skyldes, at godt råmateriale ikke har været let tilgængeligt. Til gengæld er redskaberne af ben uhyre dygtigt gjort, meget elegante, og som det kan ses af den ene begravelse særdeles effektive som

våben. En hel del redskaber har været lavet af muslingeskal. Men ler har også været brugt til f. eks. tenhjul, hvilket igen tyder på, at man har kunnet fabrikere tråd, og følgelig måske også væve. En hel del brændt ler tyder på, at maden er blevet tilberedt på trækulblus af samme type, som anvendes den dag i dag. Andre stykker brændt ler er tydeligvis tavler fra bi- eller hvepsebo, så man har måske indsamlet honning, eller ligefrem holdt bier.

Hvordan boede befolkningen på Bang Site? Det er desværre fuldstændig uopklaret, men alle de øvrige lighedspunkter til den nuværende befolknings levevis taget i betragtning, skulle det ikke undre, om de også har tilbragt deres liv i bambushytter rejst på pæle, og at det, vi nu har udgravet, simpelthen repræsenterer affald, der bare er kastet ud fra hytterne. Under disse har man så også begravet de døde stammefrønder og slægtninge. Hvornår? Det kan endnu ikke siges med sikkerhed, men rimeligvis et sted omkring 1500 f. Kr. Radioaktive dateringer af det fundne trækul vil forhåbentlig give os nogle præcise årstal. Men hvorom alting er, så er der ved de foretagne udgravninger tilvejebragt et stort og værdifuldt materiale, som ikke alene skulle kunne fortælle os noget om livet i Ban Kao i en del af yngre stenalder, men om yngre stenalderens kultur i Thailand og andre dele af Sydøstasien. Herved får ekspeditionens virke et større perspektiv.

Meget apropos betyder navnet Ban Kao »gamle huse«.

RIVER KWAI

Skeletrester af en ung mand. Man ser tydeligt en benpilespids med modhager, der er trængt ind i hjerte-regionen. Endvidere ses to slebne økser.

The remains of a skeleton of a young man. A barbed arrow-head of bone which has penetrated into the region of the heart can clearly be seen, also two polished axes.

Foruden på Bang Site har den thai/danske arkæologiske ekspedition i 1961/62 arbejdet på lokaliteterne:

Chande: Prøvegravning i huler.

Sai-Yok: Fortsættelse af forekspeditionens undersøgelser af huler og rock shelter.

Wang Pho: Prøvegravning på bronzealder-gravplads.

Lawa hulen: Udgravning.

Tam Roop: Opmåling af klippemalerier.

Per Sørensen.

Stone age finds at the River Kwai

Mr. Per Sørensen, M. A., the Danish archaeologist, who, as a member of the Thai/Danish expedition, was in charge of the excavations at Ban Kao on the River Kwai, tells about the journey to the village and the interesting finds which came to light there.

Ban Kao can be reached first by bus or by car to Kanchanaburi and from there by speed-boat. It is also possible to go by train all the way from Dhonburi, provided, however, that you are an early riser, as the train leaves already at 6.30 a.m. But this is worth while doing. It is not necessary to take food with you as you can buy all sorts of delicacies every time the train stops. At one of the stations there is even a special stop for lunch. In Kanchanaburi there is ample time to visit the beautifully laid out war prisoners' cemetery. At the station you can still see three of the locomotives which the Japanese used on the »death railway« during the war. One of them has the name Peter painted on it. Five minutes after the train has left the station it crosses the bridge over the Kwae Yai river, and one hour later, at 1 p.m.,

you reach Ban Kao at the River Kwai. The midday heat has now set in.

At the station people have already been sitting in the shade for a long time chatting in small groups. Some of them have been there since morning when the train from the north passed.

The village huts are generally built in a straight row at a respectful distance from the railway line. One of them is a restaurant from where you have a good view of the scene when a train arrives. The station-master comes onto the platform with his green and red flags neatly folded. It will then not be long before the train is there. The train arrives and women crowd around the two wagons with the »rolling market«. Two dogs start fighting under the train. Iced coffee in used milk tins are sold in large quantities for it is hot now. The train whistles and drives away. Goods are carried away, the station-master closes the shutters and peace slowly falls over the station. Every day it is the same. One would almost think that it has been like this since the beginning of time. Who knows? At least it is a fact that there have been people living in Ban Kao for thousands of years, and it was in the vicinity of this village that the Dutch archaeologist, Dr. van Heekeren, found some primitive stone implements when, as a prisoner of war, he worked on the construction of the »death railway«.

A young American archaeologist made further discoveries in Ban Kao in 1956, and in 1960 the Thai/Danish archaeological expedition also visited this place, as related in »ØK-bladet« No. 4, August 1961. During the second and final expedition in 1961-62 the excavations, started at Bang Site, were continued and extended. Furthermore, test excavations were carried out at two other sites where surface finds indicated the same culture as at Bang Site.

During the five months' work 60 local labourers were em-

Keramik fundet ved fodenden af en grav under forundersøgelsen i 1960/61. Under muslingeskallen lå en sleben stenøkse. (Se venstre hjørne af næste billede).

Pottery found at the foot of a burial by the previous expedition in 1960/61. Under the shell was found a polished axe. (Shown at the left corner of the next photo).

Samme keramik efter at den er blevet sat sammen på Nationalmuseets konserveringsanstalt i København. Fundet var udstillet i Siam Society ved åbningen af det nye bibliotek under det danske kongebesøg, men er nu tilbageleveret til Fine Arts Department, Bangkok.

The same pottery after having been put together at the preservation establishment of the National Museum in Copenhagen. The finds were exhibited at the Siam Society at the inauguration of the new library during the visit to Thailand of the Danish Royal Couple, however, they have now been returned to the Fine Arts Department, Bangkok.

ployed daily. Also 40 students came for training, some for a month, others for 14 days at a time, and two officials from the Fine Arts Department participated the whole time. The Danish team consisted of my wife, Mrs. Mette Sørensen, who is a student of archaeology, and the undersigned. We stayed in a lovely camp built on the slope above the famous river only a few minutes walk from the excavations. The camp also served as accommodation for the other members of the expedition when travelling up and down the river, and many guests were also put up there.

The main research in Ban Kao was, as already mentioned, concentrated on the excavations at the stone age village at Bang Site.

The excavations covered a total areal of 400 m² split up into sections 4 × 4 m² separated by profile banks 1 m broad. Each section was excavated layer by layer each 15 cm thick. What was found in each layer was put into baskets, which were labelled with all necessary information. When the basket was full or the layer finished the basket was brought to the washing place, where all finds were cleaned and if necessary, preserved, after which they were separated in various groups, counted and packed. Nothing was discarded so that there was a considerable number of items before we had finished and could send the whole lot in two goods wagons to Bangkok for later shipment to Denmark.

A few figures will indicate the number of finds: 676.931 fragments of pottery, 1.045 polished stone axes or fragments of them, 126 fragments of arm rings, 366 implements made from animal bones etc., altogether about one million pieces. Furthermore we also found a number of burials.

It would be too complicated to deal with each burial here, but so much can be said that young and old, men and women were represented. They were found lying extended on their backs, some buried with a lot of belongings, others with only little or nothing at all. These belongings in most cases consisted of earthenware pots and polished axes, but in some cases there was an indication of wealth. Thus one woman had around her neck a beautiful double necklace made from

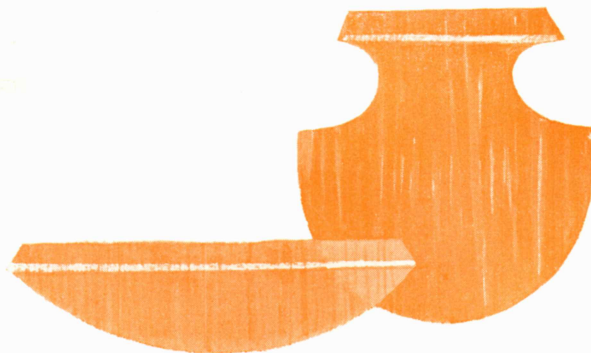
tiny disc-shaped pearls, cut out from shells of fresh water mussels with two large cylindrical stone pearls in front. Another woman had a perforated sea shell on her breast. This indicates that there must have been some connection with the sea – or had these people come by boat?

A Thai professor in anatomy voluntarily took part in the examinations of the skeletons and considered himself able to establish that an elderly woman had suffered from some sort of rheumatism which had caused certain alterations in her thoracic vertebra. In the region of the heart of a young man who had been killed, was found a barbed arrow-head made of bone stuck between his ribs. Almost every one of the burials had something to tell.

What can we learn from these many finds? This is where the work of the scientific institutions has to start now, but quite a lot can already be said at the present stage. There is thus no doubt that the skeletons found are typically mongoloid, but it will be the task of the physical anthropologists to find out which tribe they have belonged to, if this is possible at all. It is to be hoped that the botanists on the basis of soil samples and the contents of the earthenware pots found in the burials will be able to tell us what the people lived on, for instance whether they grew rice or millet. The zoologists will start to identify animal bones. We know already that there are many bones from fish, deer, and oxen as well as carapaces from turtles in the materials found, so that there is hardly any doubt that the population to some extent has hunted and fished. It will, however, be more interesting to find out whether some of the bones found originate from domestic animals, so that we can determine whether the people were also cattle-breeders and/or agriculturists.

The fragments of earthenware show that the manufacture of pottery has been of a very high standard. Many pots have been thrown, the shape is usually beautiful and they are nicely decorated with various impressions, for instance of cord. Similar pottery has been found in China and in North-Malaya.

KWAI RIVER

Tegning af kraniet af en ung kvinde med halskæde af to rækker små skiveformede perler af muslingeskal, afsluttet foran af to cylindriske stenperler.

Drawing of the cranium of a young woman with a necklace with two rows of small disc-shaped pearls made from mussel shells, finished in front with two cylindrical stone pearls.

When later on the chronology has been completed it will probably support a theory of migrations from north to south. The present population of Thailand, as it is known, came from the north. Have we found the first Thais?

The polished stone axes are nothing special. Better workmanship is known at other places in South East Asia, but this may be due to the fact that suitable raw material has not been easily available. On the other hand the bone implements have been extremely cleverly made. They are very nicely shaped, and, as has been seen from one of the burials, very effective weapons. A number of the utensils have been made from sea shells, but clay has also been used for instance for making spindles for spinning, which again indicates that spinning of thread, and possibly also weaving, has been known. A lot of burnt clay indicates that the food has been prepared on small charcoal stoves of the same type as used today. Other pieces of burnt clay are undoubtedly honeycombs from bees' nests so that honey has probably been collected or bees may even have been kept.

How did people live at Bang Site? Unfortunately this is still an unsolved question, but, considering all the other points of similarity with the ways of living of the present population, it would not be surprising if the pre-historic people have also lived in bamboo huts built on piles, and that what we have now excavated is simply rubbish thrown out from the huts. The dead tribesmen and relatives have been buried under the huts. When? This cannot be said with certainty, but probably about 1500 B. C.. Radioactive measurements of the charcoal found will give more precise datings.

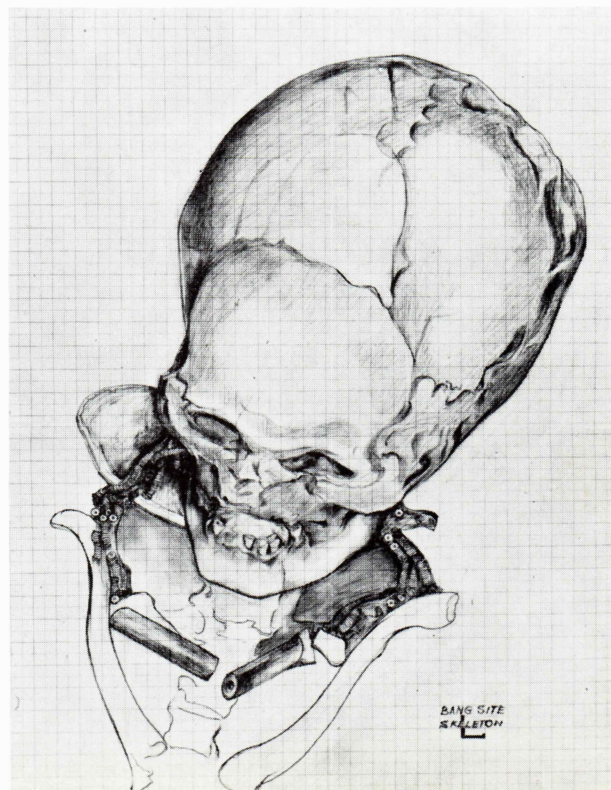
In any case the excavations have brought out a considerable and valuable material, which should be able to tell us not only something about life in Ban Kao during part of the neolithic age, but also about the culture in Thailand and other parts of South East Asia during that period. In this way the work of the expedition will have a greater perspective.

It is very significant that the name Ban Kao means »old houses« in the Thai language.

In addition to the Bang Site, the Thai/Danish archaeological expedition has also been working at the following localities:

- Chande: Test excavations in caves.
- Sai-Yok: Continuation of the examination of caves and rock shelters made by the previous expedition.
- Wang Pho: Test excavation at a bronze age burial-place.
- Lawa Cave: Excavation.
- Tam Roop: Survey of rock-paintings.

Per Sorensen.

BANG SITE SKULL

Q. P. NGOMA

Dancing Team

En kreds af afrikanske arbejdere på Quality Products (Ø. K.-sæbefabrikken i Durban) henvendte sig sidste år til ledelsen og bad om støtte til at oprette et Q.P.-hold til at deltage i Ngoma-dans. Man bad dem om at måtte se, hvad de kunne præstere, og ved en opvisning, de gav i lånte dragter, viste det sig, at der blandt staben fandtes ypperlige dansere. Ledelsen sagde derfor ja til at udstyre holdet med de traditionelle dragter, og i det forløbne år har man fået et meget dygtigt hold, som med mellemrum optræder for deres kolleger på fabrikkens grund, ligesom de nu også er begyndt at konkurrere i Ngoma-dans med andre hold.

Ngoma-dansen er uhyre populær blandt arbejderne i miner, sukkerplantager, fabrikker etc. Dansene har deres baggrund i Zulufolkets traditioner, og temaet kan være jagten på et bestemt dyr, en episode fra de gamle stammekrige eller moderne variationer af gamle temaer. Der trænes flittigt, for selv om der er rig lejlighed til at improvisere, er det af stor vigtighed, at holdet optræder som en helhed.

Der afholdes konkurrencer over hele landet, og de bedste hold mødes i de større byer til afsluttende stævner. For ganske nylig vandt vort hold 2. præmie i en sådan konkurrence i Durban. –

Early last year representations were made to the management by our African workers for support in respect of a *Q.P. Ngoma Dancing Team*. (Q.P. = Quality Products, our E. A. C. soap factory in Durban). The boys were told to show what talent they possessed, and they subsequently demonstrated to us that we have some very excellent dancers in our employ. The management then agreed to supply the dancing team with the traditional costumes and during the past twelve months the factory hands have established a very fine dancing team which, at regular intervals, performs in the factory grounds before their colleagues and, more recently has started participating in Ngoma Dance competitions against other teams.

The Ngoma dance is exceedingly popular among the workers in the mines, sugar plantations, factories etc. The dances

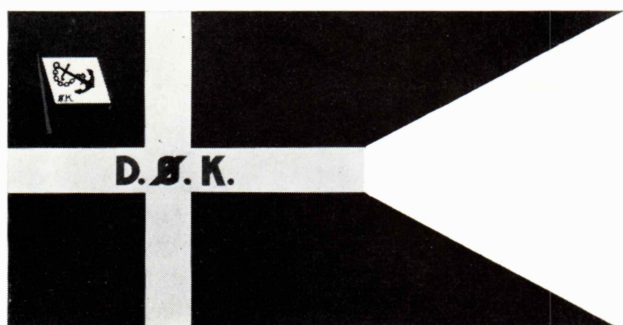
have their background in the traditions of the Zulu people and the subject can be pursuit of a certain animal, an episode from the old tribal wars or a modern variation of the old themes. They train hard, for even if there are good opportunities to improvise it is of the greatest importance that the team appears as a unit. Performances take place all over the country and the best teams meet in the bigger towns for the final competitions. Recently our team won the 2nd prize at a competition of this kind in Durban.

nyt SELANDIA frimærke

Det danske postvæsen markerede i år 50-års dagen for pionersejladsen med det første oceangående motorskib ved udsendelse den 14. juni af et nyt 60-øres frimærke med et billede af »Selandia«, kombineret med en tegning af et snit gennem en dieselmotor. Både Burmeister & Wain, som havde bygget skibet og leveret maskineriet, og Kompagniet, som reder, benyttede lejligheden til at sende en hilsen til venner og forretningsforbindelser med frimærket stemplet på udstedelsesdagen. Medens Burmeister & Wain udsendte en kort hilsen i brevform i en kuvert, der på forsiden viste ruten, »Selandia« gennemsejlede på sin første tur, udsendte Kompagniet et postkort i overstørrelse med et billede af »Selandia«. At dømme efter de mange breve og kort, vi har modtaget i denne anledning, har det været en gestus, som er blevet værdsat ikke blot i Danmark, men også af vore mange forbindelser uden for landets grænser.

Ø. K.'s SPLITFLAG

For mange mennesker rundt omkring i verden er skibe og skibsfart en hobby, som dyrkes med stor interesse, ikke mindst i lande, som selv er gamle søfarts-nationer, og vi får f. eks. mange forespørgsler på billeder af Kompagniets skibe, tegninger, tekniske detaljer etc. fra folk i England, Holland, Tyskland, Norge og Sverige. For ganske nylig fik vi også et brev fra en mand i Australien, der undrede sig over, hvorfor Ø. K.-skibe er de eneste danske handelsskibe, som fører splitflag.

Der er måske også andre, selv af vore egne inden for huset, som har tænkt på det samme.

Fra Kompagniets stiftelse i 1897 har man haft til formål at fremme forretningsforbindelsen mellem Danmark og oversøiske pladser, navnlig Østasien, og drive handel, skibsfart og industriel virksomhed hjemme og i udlandet. Det gamle Kongelige Octroyerede Danske Asiatiske Compagnie, som ca. 300 år tidligere med København som hjemhavn også havde sejlet og handlet på Østasien, fik bistand, rettigheder og beskyttelse fra statens side, og for at kunne stå sig i konkurrencen med gamle og indarbejdede udenlandske skibsfartslinier, som iøvrigt ofte modtog støtte fra deres respektive landes myndigheder, ansøgte Ø. K. om en subvention for en fast rute mellem København og Østasien. Resultatet af forhandlingerne blev, at Kompagniet fik tilstået ret til at føre splitflag på skibene, for at der dog kunne være nogen lighed mellem det tidligere og det nuværende selskab. Selv om dette materielt ikke var nogen bistand, var det dog ikke uden betydning, idet linien herved kom til at optræde med et særligt nationalt anerkendelsesmærke ude i verden. Der blev gennemført en ændring i loven om danske skibes registrering, og i februar 1898 modtog Kompagniet en skrivelse fra det daværende marineministerium, at det... allernådigst havde behaget Hans Majestæt Kongen at bifalde:

at Aktieselskabet »det østasiatiske Kompagni« paa dets i oversøisk Fart gaende Skibe som Nationalitetsmærke fører dansk Splitflag, i hvis øverste Firkant nærmest Stangen er anbragt et Mærke, bestaaende af Kompagniets Kontorflag, som er et hvidt Stutflag, hvori findes et skraat liggende blaat Anker med Kæde og i nederste Hjørne nærmest Stangen Bogstaverne Ø. K., og hvis Højde skal være 1/3 af den røde Firkants Højde, hvorhos der midt paa den horisontale Del af Splitflagets hvide Kors skal anbringes Kompagniets Begyndelsesbogstaver D. Ø. K. i Guld eller af mørkegul Farve samt af en Højde af 2/3 af den hvide Stribes Bredde.

Den nye lov trådte i kraft den 15. februar 1898.

24 år senere – med virkning fra den 25. marts 1922 – gav regeringen tilladelse til, at splitflaget også benyttedes på Kompagniets bygninger. –

THE E. A. C. SWALLOW-TAILED ENSIGN

At many places in the world, especially among the old seafaring nations, people have shipping and ships as their hobby, and we regularly receive requests from England, Holland, Germany, Norway, and Sweden for pictures, drawings, technical details etc. of our ships. Recently we also received a letter from a man in Australia who wondered why the E.A.C. ships are the only Danish merchant vessels flying the swallow-tailed ensign.

Perhaps other people, also within our own organization, have wondered about the same thing.

The East Asiatic Company, Ltd. was founded in 1897, and among other things took up shipping activities. However, owing to the strong competition from old established foreign shipping lines, an application was made to the Danish authorities for a subsidy to a route between Denmark and East Asia. Many already existing shipping lines with whom we had to compete also received subventions from their governments.

Three hundred years earlier The Royal Chartered Danish Asiatic Company, registered in Copenhagen, had traded on East Asia and this Company had received aid, special rights, and protection from the Danish government, a fact that was referred to by the East Asiatic Company in its application for subvention.

As a result of the negotiations with the government, our Company was offered the right to fly the swallow-tailed ensign to signify a similarity between the old Royal Chartered Asiatic Company and The East Asiatic Company (although there was no connection between the two companies). Materially this was no aid, but it has not been without importance, as in this way our ships appeared on the seas with a special national mark of recognition.

His Majesty the Danish King gave his consent to the amendment of the existing Act concerning the registration of Danish ships, and our Company received from the then Ministry of Naval Affairs permission to fly the swallow-tailed ensign on the Company's vessels with effect from 15th February 1898.

24 years later permission was given also to fly the swallow-tailed ensign on the E. A. C. buildings at home and abroad (with effect from 25th March, 1922).

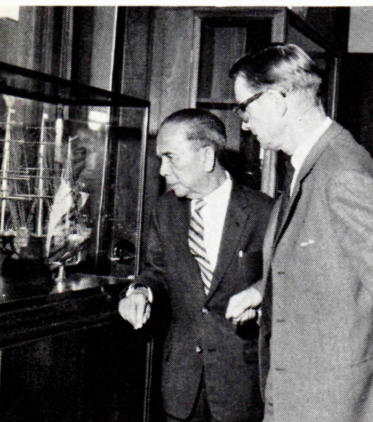

Mr. G. Swee Choo, Bangkok

Mr. Swee Choo fandt også tid til at diskutere symaskine-problemer på hovedkontoret med Knud Aage Olsen, Eksportafdelingen, (t.v.) og Torben Poulsen, Pfaffafdelingen, Bangkok.

During his visit to our Head Office Mr. Swee Choo also found time to discuss sewing machine problems with Mr. Knud Aage Olsen of our Export Department and Mr. Torben Poulsen of the Pfaff Department, Bangkok.

Mr. Swee Choo og konsul E. Sivertsen beundrer sølvmodellen af barkskibet »Thoon Kramom«, som den thailandske stab ved Bangkok kontoret skænkede Kompagniet ved 50-års jubilæet i 1947.

Mr. Swee Choo and Consul E. Sivertsen admiring the silver model of the »Thoon Kramom« which was presented to the Company by the Thai staff members of our Bangkok office on the occasion of the Company's 50th anniversary in 1947.

Som nævnt i ØK-bladet nr. 1, februar 1962, fejrede Bangkok kontorets salgschef i Pfaff-afdelingen, Mr. Swee Choo, den 15. januar 1962 sit 50-års jubilæum i Kompagniets tjeneste. Det var netop på den dag, at

Kong Frederik IX under sit ophold i Thailand aflagde besøg på Bangkok-kontoret, og kongen overrakte ved denne lejlighed Mr. Swee Choo Den kgl. Belønningsmedalje. Nogle måneder senere aflagde Mr. Swee Choo besøg i Danmark for bl. a. at se Ø. K.'s hovedkontor. Rejsen foregik med M/S »Sinaloa«, og Mr. Swee Choo ankom til København den 27. maj. Under sit ophold her havde han god lejlighed til at stifte bekendtskab med den danske hovedstad og forskellige danske provinsbyer, ligesom han også var Pfaff-fabrikernes gæst under et ophold i Kaiserslautern. Mr. Swee Choo rejste fra København med fly den 25. juni og returnerede via London og Paris til Bangkok, hvor han nu er udtrådt af aktiv tjeneste.

Mr. G. Swee Choo, Bangkok

As mentioned in »ØK-bladet«, No. 1, February 1962, Mr. Swee Choo, the manager of our Pfaff sewing machine department, Bangkok, celebrated his 50th anniversary on 15th January, 1962. It was on this very day that H. M. King Frederik IX of Denmark who was then on a state visit to Thailand visited our Bangkok office, and the King presented

Some months later Mr. Swee Choo went to Denmark, among other things to visit our Head Office. He left Bangkok on the M/S »Sinaloa« and arrived in Copenhagen on 27th May. During his stay in Denmark Mr. Swee Choo became well acquainted with the Danish capital and several provincial towns during sightseeing-tours, and he was also the guest of the Pfaff factories at Kaiserslautern, Germany.

Mr. Swee Choo left Copenhagen by air on 25th June and returned via London and Paris to Bangkok, where he has now retired from active service.

TRYKKERIMASKINER OGSÅ I ØSTAFRIKA

Fra 1. juli blev Kompagniets agenturområde for ORIGINAL HEIDELBERG trykkerimaskiner udvidet til også at omfatte de østafrikanske territorier: Kenya, Uganda og Tanganyika.

I de første måneder vil eksperter fra fabrikkens service-afdeling og trykkeriskole yde teknisk assistance med at tilrettelægge detteagentur efter de velkendte HEIDELBERG linier.

Printing Machines also in East Africa:

From July 1st our agency territory for ORIGINAL HEIDELBERG Printing Presses was extended to cover also the East African territories of Kenya, Uganda, and Tanganyika. During the initial period assistance will be given by experts from the factory's service department and printing school so that this agency can be established, right from the beginning, on the well-known lines laid down by the HEIDELBERG factory to ensure first class after-sales service.

F. J. ELSNER & CO.

INNSBRUCK

På den fornyligt afholdte generalforsamling i Wien i firmaet F. J. Elsner & Co., som er Kompagniets kontaktfirma i Østrig, blev det vedtaget:

1. at udbetale et udbytte for 1961 på 25 % (i 1959 12 % og i 1960 20 %),
2. at oprette et »Beirat« bestående af de tre største kommanditister, nemlig:

Bankdirektør Schäfer, Bankhaus Kathrein & Co., Wien,

Højesteretssagfører Dr. Höppler,

Det Østasiatiske Kompagni.

? GLED DE...

Vi har tidligere advaret mod glidningsulykker, der rent statistisk er den største gruppe inden for ulykkestilfældene om bord i danske skibe.

Vi bringer et par eksempler fra rapporterne:

»Under arbejdet med at optage maskindele fra maskinrummet havde man fået en lydpotte på ca. 350 kg op på øverste ristværk på maskintoppen. Idet man skulle svinge maskindelen ud gennem døren til dækket, glider maskinassistent C. i noget olie på den riflede jernplade, der er anbragt på ristværket, og styrter ind under gelænderstangen på rækværket og falder ned på et ca. 3 m længere nede værende ristværk.

Gelænderet på øverste ristværk består kun af 1 stang med en højde over jernpladen på 94 cm.«

Resultatet: Brud på rygsøjlen og højre nyre beskadiget.

Her er et andet ulykkestilfælde, der fandt sted om bord på en pram, der lå fortøjet i Københavns havn.

Vi citerer igen fra rapporten:

»Tilskadekomne matros A. var alene om bord og beskæftiget med pålægning af luger i 2-lugens første sektion efter losning. Lugerne var placeret ovenpå hinanden i stb. side ved lugen. Efter pålægning af yderste luge trådte matrosen op på stablen af tilbageværende luger på dækket for bedre at kunne magte den næste luge, han skulle lægge på. Lugerne var glatte på grund af islag, og i det øjeblik matrosen lænede sig fremover, mistede han fodfæstet og styrtede forlæns ned i lasten. I faldet ramte han en trælejder, der var placeret i lastrummet op mod lugekarmen, hvilket afbødede faldet en del.«

Resultatet var alligevel: Brud på venstre arm og hjerne-rystelse.

Man kan også glide i andet end is og olie:

Hovmester P. kom om bord i sit skib, der tidligere på dagen havde udlosset sojabønner. »Da hovmesteren nåede hen til luge 3, gled han i nogle løse sojabønner, som lå på dækket, hvorved han faldt om kuld og blev liggende.« På hospitalet konstateredes brud på venstre hofte.

Se Dem altid godt for, når De færdes om bord i et skib.

Sørg for, at oliepletter, is og sne hurtigst muligt fjernes.

SØFARTENS ARBEJDERBESKYTTELSESUDVALG

ØSTASIATISK KOMPAGNIS

boldklub

(Ø. K. B.)

ATLETIK

Ved DDSG & I's stævne den 14. juni på Hvidovre Stadion havde vi flere gode placeringer, nemlig:

A-rækken: Kuglestød, Jørn Brahtz nr. 3 med 11.11 m.

B-rækken: Diskoskast, Jørn Brahtz nr. 1 med 27.99 m.

100 m løb, Bjarne Christensen nr. 2 på 11.7 sek.

Spydkast, Bjarne Christensen nr. 2 med 37.58 m.

Længdespring, Axel Sager nr. 2 med 5.27 m.

Kuglestød, Axel Sager nr. 2 med 9.28 m.

og ved KFIU's årlige ABC-stævne den 20. juni på Gentofte Stadion vandt Bjarne Christensen B-rækken og Steen Meyhoff C-rækken. Stævnet blev afviklet som en 3-kamp bestående af et løb, et spring og et kast efter frit valg. Der afholdes landsdelsstævne på Gentofte Stadion den 19. august, og de to bedste i hver disciplin kvalificerer sig til deltagelse i landsidrætsstævnet i Vingsted ved Vejle. Vi håber på en god indsats af vore atletikfolk. Årets sidste stævne bliver KFIU's mesterskaber på Gentofte Stadion den 26. august.

Ø.K.B. afholder idrætsmærkeprøver i løbet af september måned. Stor deltagelse imødeses.

Så er sæsonen forbi. Vort 1. hold i Mesterrækken blev slået af Handelsbanken i den afgørende kamp, og da vi kunne blive unionsmestre med uafgjort kamp, og stillingen var 1-1 til nogle minutter før kampens afslutning, var der spænding til det sidste. Vi ønsker Handelsbanken til lykke med mesterskabet og nøjes med 2. pladsen. Vort 2. hold i B-rækken har ikke været til at styre. Holdet gik ubesejret gennem forårets kampe og vandt derved B-rækken, således at det til efteråret starter i A-rækken. Holdet har desuden vundet såvel five-a-side turneringen som pokalturneringen. Hjertelig til lykke med det fine resultat! Holdet har i 1960-61 spillet 37 kampe, vundet de 34, spillet 2 kampe uafgjort og kun tabt 1 kamp.

Lørdag den 16. juni spillede vi vor årlige venskabsmatch med holdet fra Fred. Olsen, Oslo. Kampen blev i år spillet på Valby Stadion, da Gentofte banerne var optaget. Oslo-holdet havde en del nye, unge spillere med, og kun uheld bevirkede, at gæsterne ikke sikrede sig et par mål i kampens begyndelse. Efterhånden fandt vore spillere dog melodien, og kampen endte med en sejr til os på 5-1, så nu fører vi atter med 1 point. Lørdag aften var Kompagniet vært for spillerne ved en middag i Tivoli, og bagefter morede alle sig over varieteen i Glassalen. Søndag var der arrangeret besøg i Zoologisk Have. Vore norske gæster syntes at nyde samværet med vore spillere, og vi var glade for besøget.

HÅNDBOLD

Vi deltog i A-rækken med et hold, men nåede kun at blive nr. 6. I pinsen havde vi et hold i Skibby til et stævne der. Her klarede vi os fint. Vi blev puljevinder og nåede til semifinalen, hvor vi blev slået af holdet fra Sdr. Jernløse. Dette hold vandt iøvrigt turneringen ved i finalen at slå Efterslægtens hold med 13-10.

Dersom der blandt de nyansatte lærlinge skulle være interesse for at spille håndbold, bedes de sætte sig i forbindelse med J. Petersen i Kontrolafdelingen (lokal 127).

TENNIS

Sæsonen er i fuld gang, og vore turneringsspillere har travlt. I holdturneringen deltager vi med hold i Mester- og A-rækken. Handelsbanken har et meget stærkt hold i år i Mester-rækken og bliver sikkert vinder i denne række, medens vort hold antagelig bliver placeret nogenlunde midt i rækken. I KFIU's individuelle turnering har vore resultater været helt gode, da dette skrives, idet Stig Birch Poulsen har nået semifinalen både i single og mixed double og er i finalen i herredouble. I A-rækken nåede Tom Christensen finalen, men blev slået af Sv. Blankholm fra Philips. V. Gudiksen/John Therkildsen er i A-rækken nået til semifinalen i double. Det ustadige vejr har imidlertid ikke stimuleret interessen for den daglige træning.

roning

Sæsonen er godt i gang, men her har det svingende og kølige vejr bevirket lidt mindre aktivitet end normalt. Desværre lykkedes det ikke at få vor nye båd leveret i juli måned. Bådebyggeren har som så mange andre vanskeligheder med at få tilstrækkelig arbejdskraft, men håber at kunne levere båden i august, så indtil da må vore week-end roere væbne sig med tålmodighed.

BADMINTON

GENERALFORSAMLING

Den årlige generalforsamling vil som sædvanlig blive afholdt i september. Nærmere meddelelse med dato vil fremkomme på opslagstavlerne.

H. B.

SPORTSHOLDKAMPENE THAILAND - MALAJA - SINGAPORE

Den 7. påsketurnering i tennis, bordtennis og badminton blev i år afholdt i Singapore fra den 20. til den 22. april. Påsketurneringen, afholdt i Kuala Lumpur i 1956, 1959 og 1961, i Penang i 1957 og i Singapore i 1958 og 1960, har indtil i år været en holdkamp mellem den danske stab i Malaja og den danske stab i Singapore, hvor man spillede tennis efter Davis-Cup systemet, bordtennis efter single-holdkamp systemet, og badminton efter Thomas-Cup systemet.

Den glædelige begivenhed i år var, at Thailand for første gang stillede med et hold, som bestod af Tage Welander (holdleder), Lars Husfeldt, Eric Lillelund og Anand Sudasna. Malaja, der havde flere folk på hjemmeferie eller på forretningsrejse, måtte nøjes med at stille hold i tennis – Bent Leth Nielsen (holdleder) og Gunnar Rixen. Singapores deltagere var Ib Gade-Gerst (holdleder), Eilif Jensen, Svend Rahbek Rasmussen og Jørgen Reinholdt. Igennem de sidste seks år havde Singapore hvert år vundet samtlige tre vandrepokaler – til tider med ret rigeligt held – og man imødeså derfor med spænding, om de »unge« Thailandfolk ville være i stand til at fravriste de »gamle« Singaporekæmper nogle af vandrepokalerne. Singapores deltagere havde trænet ihærdigt siden januar, så konditionen var der i hvert fald ikke noget i vejen med.

Tennis.

I kampene Thailand-Malaja blev resultatet, at Thailand vandt samtlige 5 kampe (4 singler og 1 double).

Derefter spillede Thailand mod Singapore, og denne holdkamp regnedes for turneringens clou, da holdene var meget jævnbyrdige.

Single nr. 1 vandt Sudasna over Reinholdt med 2 sæt mod 1 og sikrede derved Thailand det første point. I single nr. 2 vandt derpå Gade-Gerst over Lillelund med 2 sæt mod 0, så nu var points atter lige. Doublen blev meget spændende og endte med sejr til Thailand på 2 sæt mod 1, tiltrods for, at Singapore førte i sidste

---

Vinderholdet af unionsmesterskaberne i badminton 1961/62. Fra v.: Ole Kieler, Assurance Afd., Tom Christensen, Skibsbogh., frk. Hanne Corneliusen, Hovedbogh., frk. Anni Skovbro, D. S., Niels Jørn Harboe, Automobil Afd., og Per Østergaard, tidl. Import Afd. »F«.

sæt med 5-1. Thailands par spillede i den sidste del af kampen aldeles glimrende, og sejren var velfortjent. Single nr. 3 blev vundet af Gade-Gerst, der slog Sudasna med 2 sæt mod 0, således at den 4. single blev afgørende for pokalens skæbne. Her viste Reinholdt sig at have bedre hold på nerverne end Lillelund og fik halet sejren hjem til Singapore med 2 sæt mod 1 efter en dramatisk kamp, hvor Lillelund havde ført med 1 sæt og ved 5-2 i 2. sæt havde matchbold. Det var 7. gang i træk, at Singapore vandt.

Bordtennis.

Thailand-Singapore. Det var Thailands første forsøg på at vinde pokalen, men forsøget glippede, idet Singapore-holdet efter en række spændende kampe sikrede sig pokalen med 6 sejre mod 3.

Thailand-Singapore. Holdet fra Singapore var jævnt overlegent og sikrede sig en sejr med 8-1.

I bordtennis og badminton turneringerne har Singapore tidligere vundet pokalerne i årene 1956-61 ved at slå holdet fra Malaja.

GOLF - VANCOUVER

I den årlige turnering mod Reed Shaw & McNaught (tidligere B. L. Johnson Walton & Co. Ltd.) den 8. juni 1962 genvandt Vancouver den golf cup, som var blevet tabt i de to foregående kampe. Det var den 10. turnering, der spillede mod Vancouver kontorets assurance brokers, og den var baseret på »match play« med et point til vinderen af de første ni huller, et point for de sidste ni og et for »the game«. Resultatet blev 35½ points til E.A.C. mod 15½, og stillingen er nu 6 sejre til Vancouver mod 4 til Reed Shaw & McNaught.

Ø. K. og sømandsidrætten

M/S »Jutlandia«s skibsklub blev dansk seriemester i fodbold.

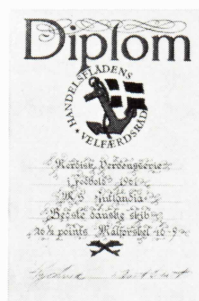
Umiddelbart efter »Jutlandia«s ankomst til København den 14. maj om eftermiddagen var der arrangeret en reception om bord for at fejre, at skibets sportsklub var blevet dansk seriemester i fodbold for 1961 i den af Handelsflaadens Velfærdsraad arrangerede nordiske verdensserie.

828 nordiske skibe har spillet seriekampe i ca. 175 havne spredt over hele verden.

Bedste danske skib og nr. 4 på den nordiske rangliste blev »Jutlandia«.

Ved et glas vin blev holdet lykønsket med resultatet og fik overrakt følgende præmier:

DIF's vandrepokal for 1 år overrakt af formanden for D.B.U., fabrikant Ebbe Schwartz.

JUTLANDIA'S PRÆMIER

Velfærdsraadets erindringsplakette i bronze

Velfærdsraadets store sølvskjold samt gulddiplom, overrakt af kontorchef J. Worm fra Handelsministeriet.

»Annam« pokalen for 1 år overrakt af Ø.K.B.'s formand kontorchef H. Berner.

En fodbold fra Sømændenes Idrætsklub.

Desuden fik hver af de deltagende spillere Velfærdsraadets erindringsplakette i bronze.

På klubbens vegne takkede kaptajn J. E. Paulsen for de overbragte hilsener og præmier.

H. B.

Kontorchef H. Berner lykønsker »Jutlandia«s sportsklub og overrækker ANNAM-pokalen for et år.

(Mr. H. Berner congratulates the members of the »Jutlandia« sport club and presents the ANNAM-cup for one year).

F.v.: Form. for D.B.U., Ebbe Schwartz, H. Berner, Poul Henning Jensen. Kontrol Afd. (tidl. skriver), frisør Erling Jensen, dæksdreng Jens Erik Hansen, matros Erik Løfmark, form. for »Jutlandia«s sportsklub, letmatros Robert Christoffersen, ungmand Henning Gertsen, tjener Torben Jensen og Tom Christensen, Skibsfld. Bogh. (tidl. skriver).

